

Die Geheim van Skrifverklaring en Skrifvertaling

Christus alleen, die Skrif alleen

Deur

Dr AH Bogaards

2021

Inhoud

Voorwoord	3
Hoofstuk 1.....	3
Die Psalms: geskryf deur Christus en oor Christus vir die Kerk van alle eeue	3
Hoofstuk 2.....	4
Van nature is die mens totaal onbekwaam en onwillig om die Woord reg te verklaar en om onder die gesag daarvan te buig	4
2.1 Van nature onbekwaam tot Skrifuitleg	4
2.2 Tensy ons wedergebore word	4
Hoofstuk 3.....	7
In die klaskamer van Christus en sy Gees	7
3.1 Na die Skrywer Self en na sy Leerskool toe: na Christus toe	7
Lukas 24:25-27 en 44-47	7
3.2 Christus en sy Gees en Woord.....	8
Handelinge 7	9
2 Petrus 1:20-21	9

Voorwoord

Om regtig reg te kan doen aan hierdie Psalm en aan elke Skrifgedeelte, moet 'n mens gaan sit aan die voete van Jesus in sy Klaskamer van die Woord. Alles wat nodig is om sy Woord te kan verklaar – dit is te vinde in hierdie Biblioteek, in die 66 Boeke van ons hoogste Profeet en Leraar.

Met hierdie geskrif wil ek gelowiges help in die groot beginsel van Skrifuitleg: die Bybel is sy eie Verklaarder. Dit beteken ons moet Skrif met Skrif gaan vergelyk.

Hoofstuk 1

Die hele Bybel: Christus aan die Woord in sy Woord

In ons Heidelbergse Kategismus (HK 12:31) bely ons: Christus is ons hoogste Profeet en Leraar, wat aan ons die verborge raad en wil van God aangaande ons verlossing ten volle bekend gemaak het. Dit geld van die Nuwe en ook die Ou Testament. Hy is die Woord van God wat in die Woord aan die Woord is. Dit geld van Nuwe én Ou Testament.

Christus is ook die inhoud van die hele Bybel. Dit gaan oor Hom. Hy is die inhoud, die agtergrond en die geheim van elke Skrifgedeelte.

Al was ons nog nie daar toe die Ou Testament geskryf is nie, het die groot Skrywer van die Psalms nie alleen die Ou Testamentiese Kerk op die oog gehad toe Hy dit geskryf het nie, maar ook ons as Nuwe Testamentiese gelowiges. Dit is wat Petrus (1Pet 1:10-12) bedoel, wanneer hy skryf: Aangaande hierdie saligheid het die profete wat geprofeteer het oor die genade wat vir julle bestem is, ondersoek en nagevors, en hulle het nagespeur op watter of hoedanige tyd die Gees van Christus wat in hulle was, gewys het, toe Hy vooruit getuig het van die lyde wat oor Christus sou kom en die heerlijkheid daarna. Aan hulle is geopenbaar dat hulle nie vir hulleself nie, maar **vir ons dié dinge bedien het** wat julle nou aangekondig is deur dié wat die evangelie aan julle verkondig het in die Heilige Gees wat van die hemel gestuur is.

Hierdie formulerings is 'n geloofsoortuiging, gegrond op Skrif en belydenis.

Hoofstuk 2

Van nature is die mens totaal onbekwaam en onwillig om die Woord reg te verklaar en om onder die gesag daarvan te buig

2.1 Van nature onbekwaam tot Skrifuitleg

By die verklaring van die Woord moet dit beklemtoon word: Skrifverklaring is nié mensewerk nie.

Die Woord (Christus) sê dit Self in sy Woord: Sonder my kan julle niks doen nie (Johannes 15:5)

In ons Kategismus (HK 3:8) bely ons immers: ons is só verdorwe dat ons glad nie in staat is om iets goeds te doen nie en dat ons tot alle kwaad geneig is. Hierdie waarheid van ons belydenis is eweneens van toepassing wanneer dit by Skrifverklaring en – vertaling kom: van nature is die mens nie bekwaam tot die goeie van suiwer Skrifuitleg en getroue Skrifvertaling nie. Hierdie onvermoë hang ook saam met ons onwil en totale onvermoë om te luister na die verklaring wat die Woord self vir ons gee. Van nature wil ons ons nie buig onder die Skrifuitleg van ons hoogste Profeet en Leraar nie.

Die teoloog Hermann Friedrich Kohlbrugge se teologie kan so saamgevat word: **Die mens is 'n nul, Christus is alles**. Hierdie woorde druk die mens se totale onvermoë uit om homself te kan red. Nét Christus kan dit doen en Hy doen dit hééltemal.

Die mens 'n nul, Christus alles - dit moet ons eweneens toepas om die mens se totale en absolute onvermoë om die Woord suiwer te kan verklaar en vertaal. Net Een kan ons help: Christus. Daarom moet die hulpelose mens na Christus toe gaan.

2.2 Tensy ons wedergebore word

Die Bybel sal vir ons 'n geslote boek bly as dit van onself afhang. Dit is duidelik.

Wat is dan die oplossing? Hier wys die Heidelbergse Kategismus (HK 3:8) die Weg (doelbewus met 'n hoofletter): ons is onbekwaam tot enige goed en geneig tot alle kwaad **tensy ons deur die Gees van God wedergebore (opnuutgebore) word**.

Ons moet hierdie wedergeboorte nie verkeerd verstaan nie. Dit is **nié** 'n wedergeboorte los van die Woord en los van Christus nie. Die Heilige Gees is die Gees van die Woord. Hy is die Gees van Christus, die Woord van God. In Johannes 14 vers 26 sê Jesus presies wat die Gees sal doen: ...

Hy sal julle alles leer en sal julle herinner aan alles wat Ek vir julle gesê het. En in Johannes 15:26 noem Jesus die Gees **die Gees van die waarheid wat van Hom sal getuig** en Christus is die waarheid (Joh.14:6).

Onder andere in die eerste brief van Petrus hoofstuk 1 leer die Skrif ons **hóé** ons wedergebore word: God die Vader skenk ons die wedergeboorte deur die opstanding van Jesus Christus uit die dode (v 3). In vers 23 word die Woord die saad van die wedergeboorte genoem, want in die Woord kom die leweskeppende verlossing deur die opstanding van Jesus Christus tot ons.

In die Bybel word daar **twee belangrike benamings** vir die mens gebruik: **ou mens** en **nuwe mens**. Dit is besonder belangrik om te verstaan wat daarmee bedoel word:

- Die **ou mens** is ons soos wat ons deur die sondeval geword het. Die ou mens is die rebel in ons, wat doof en blind geword het vir die Woord. Dit is die mens wat dood is in die misdade en die sonde.
- Die **nuwe mens** is die mens in ons, wat deur die verlossingswerk van Christus, deur die krag van sy kruis en opstanding, die Woord verstaan en glo.

Wedergeboorte is die **afsterwe van die ou mens** en die **opstanding van die nuwe mens** en beide het met ons Here Jesus Christus en sy verlossing te make:

- In Romeine 6:6 hoor ons in verband met ons **ou mens**: ons ou mens is saam met Christus **gekruisig** is, sodat die liggaam van die sonde tot niet gemaak sou word en ons nie meer die sonde sou dien nie.
- Deur die opstanding van Christus is ons **nuwe mense**, want ons is saam met Hom opgewek en soek die dinge daarbo waar Christus is en aan die regterhand van God sit (Kol 3:1). God die Vader skenk ons die wedergeboorte deur die **opstanding** van Jesus Christus uit die dode (1 Pt 1:3).

Dit is **hiérdie** waarheid en dit is **hiérdie** die lering van Christus, waaraan die Heilige Gees ons herinner.

Die Gees bring die Woord. Die Gees is die Gees **van die Woord**. Dit is Gees **én Woord**. Die Woord is die saad van die wedergeboorte (1 Pt 1:23).

God het nie alleen geskep deur die Woord, deur Christus nie, maar Hy herskep (verlos) ons ook **nét** deur die Woord.

Deur die Woord kry ons weer ore wat luister na die Woord en deur die verlossingswerk van Christus kry ons 'n hart wat buig onder die Woord van ons Heiland. Die opstanding van Christus maak ons nuwe mense – nuwe mense, wat weer na die Woord luister en dit kan verstaan. Deur die krag van die Woord word ons wat ons nie is nie: getroue Skrifverklaarders.

Dié Woord is die Woord van Ou én Nuwe Testament. Deur hierdie Woord leer en lei Christus ons deur sy Heilige Gees.

Hoofstuk 3

In die klaskamer van Christus en sy Gees

3.1 Na die Skrywer Self en na sy Leerskool toe: na Christus toe

Wie 'n boek wil verstaan, moet na die skrywer self toe gaan. Hy sal immers die beste weet wat hy in sy geskrif bedoel.

Dit geld ook van die Bybel. Wie die Psalms wil begryp, wie wil weet watter plek die Psalms inneem óók in die Kerk van die Nuwe Testament, moet na die Nuwe Testament toe gaan. Daar laat ons hoogste Profeet en Leraar self, Jesus Christus onse Here, Hy wat die Skrywer van die Psalmboek is, ons die Psalms sien in hulle diepste betekenis en waarde.

'n Mens moet in die skool van die beste Leermeester, Jesus Christus, en sy apostels les ontvang in Skrifuitleg, sê Kohlbrugge. Hulle het die sleutel tot die verstaan van die Ou Testament gegee. Met hierdie sleutel kan ons die deur tot die geheimenisse van die Skrifte van die Ou Verbond open. In die klaskamer van die Nuwe Testament leer ons die Ou Testament ken as die gesagvolle Woord van God, wat Christus aan ons verkondig.

Lukas 24:25-27 en 44-47

Menslike onvermoë en onwil om die Skrif te verstaan en te glo - dit sien ons in die geskiedenis van ons Here Jesus se verskyning na sy opstanding aan die Emmausgangers en die dissipels. Ons sien egter ook Wie die Skrifte vir ons oopmaak, naamlik Christus.

In verse 25 tot 27 sê Jesus vir die Emmausgangers: "o Onverstandiges, met harte wat traag is om te glo alles wat die profete gespreek het! Moes die Christus nie hierdie dinge ly en in sy heerlikheid ingaan nie? En Hy het begin van Moses en al die profete af en vir hulle uitgelê in al die Skrifte die dinge wat op Hom betrekking het." In vers 44-47 sê Jesus verder: "Dit is die woorde wat Ek met julle gespreek het toe Ek nog by julle was, dat alles wat oor My geskrywe is in die wet van Moses en die profete en die psalms, vervul moet word. Toe open Hy hulle verstand om die Skrifte te verstaan. En Hy sê vir hulle: So is dit geskrywe, en so moes die Christus ly en op die derde dag uit die dode opstaan, en bekering en vergewing van sondes in sy Naam verkondig word aan al die nasies, van Jerusalem af en verder."

Drie punte moet by vers 25 tot 27 en 44 tot 47 aangestip word:

Eerstens is dit uit die geskiedenis van die Emmausgangers duidelik: **Hulle was blind vir iets in die Ou Testament.** In lyn met die Joodse opvatting van daardie tyd wou hulle niks weet van 'n lydende Messias nie. Hulle wou dit nie in die Skrifte (die Ou Testament) sien dat die Christus eers moes ly en daarna in sy heerlikheid ingaan nie (Luk 24:26). Hulle het net oog gehad vir die een lyn in die Skrifte van die Ou Verbond: die lyn van verheerliking van die Christus. Hulle wou nie álles glo wat die profete geopenbaar het nie. By daardie álles is ook ingesluit die lyn van lyding. Dit is ook nie vreemd dat hulle dit nie wou glo nie: So 'n evangelie van 'n Christus wat moes ly vir ons sondes – dit is nie na die mens nie (Gal 1:11).

Tweedens dui Christus **die oorsaak van hulle blindheid** aan: hulle *onverstandigheid* (v 26), hulle verstand wat gesluit was vir die volle boodskap van die Skrifte (Luk 24:45). Hierdie onverstandigheid of dwaasheid het niks met gewone domheid te make nie, maar slaan in die Bybel altyd op 'n sondige weiering om in te sien en te glo wat so duidelik in die Skrifte staan. Ondanks die duidelikheid van die Ou Testament en die feit dat Jesus self hulle verskeie kere daarop gewys het hoe die Ou Testament van Hom profeteer (sien o.a. Luk 22:37), het hulle steeds nie geglo nie. Daarom beskryf Jesus hulle geestesgesteldheid as *'n traagheid van hart om te glo alles wat die profete gespreek het* (Luk 24:25) – ongeloof.

Derdens sien ons **Wíe die blindheid wegneem**: Christus doen dit. Hy neem dit weg deur vir hulle uit te lê in al die Skrifte die dinge wat op Hom betrekking het (Luk 24:27) en deur hulle verstand te open om die Skrifte te verstaan (Luk 24:45). Hy open die Skrifte en Hy open hulle verstand en dán verstaan hulle.

Hierdie dinge moet ons ook onthou as ons ons besig hou met die Bybel. Net biddend, met die hulp van ons hoogste Profeet en Leraar, Jesus Christus, en sy Heilige Gees kan ons verstaan én glo wat daar geskrywe staan.

3.2 Christus en sy Gees en Woord

Die volgende Skrifgedeeltes is genoeg om ons te laat sien hoe ons die Psalms moet benader: op ons knieë. Slegs wanneer die Heilige Gees ons vervul en lei met die Woord van Christus kom ons tot verstaan en glo van Skrifte.

Handelinge 7

Die geskiedenis van Handelinge 7 laat ons sien dat ons sonder Christus en sy Gees niks glo en niks begryp van die evangelie nie.

Waarom het die Jode nie geglo dat Jesus die Messias van die Skrifte van die Ou Testament is nie? Stefanus lê sy vinger op die wond, wanneer hy in sy preek in Handelinge 7 vir die Jode sê: “Julle hardnekkiges, julle weerstaan altyd die Heilige Gees” (v 51). En dan gaan Lukas verder: Stefanus "het die oë na die hemel gehou en die heerlijkheid van God gesien en Jesus wat staan aan die regterhand van God. En Stefanus het gesê: Kyk, ek sien die hemele geopend en die Seun van die mens aan die regterhand van God staan" (vv 55-56). Ons kan maar sê: Stefanus kyk in die hemel in en – hy sien die Ou Testamentiese Psalm 110 (Die HERE het tot my Here gespreek: Sit aan my regterhand). Met sy oë aanskou hy die vervulling van daardie Messiaanse Psalm: Jesus aan die regterhand van God. Hoé sien hy dit? Lukas onthul die geheim wanneer hy sê: Stefanus was vol van die Heilige Gees en het gesien.

Ons is onbekwaam tot enige goed – ook tot uitleg (sien) van die Ou Testament - tensy ons deur die Heilige Gees weergebore word (HK 3:8). Hier in Handeling 7 sien ons hierdie waarheid.

2 Petrus 1:20-21

In 2 Petrus 1:20 getuig die Heilige Gees deur die apostel Petrus: Geen enkele profesie van die Skrif kan deur die menslike verstand uitgelê word nie. In vers 21 gee Hy die rede: “Want geen profesie is ooit deur die wil van ‘n mens voortgebring nie, maar, deur die Heilige Gees gedrywe, het die heilige mense van God gespreek.”

Om dit so te sê: wat in gemeenskap met die Heilige Gees gespreek is, kan ook net in gemeenskap met dieselfde Heilige Gees opgelos en verstaan word.

